

De Bietenteler

Jaargang 7 | nr 14 | augustus 2020

Hét vakblad voor de Nederlandse bietenteler

Bedrijfsreportage Maatschap Zuideveld Usquert

CONVISO® SMART in Annerveenschekanaal

Rasverschillen cercospora op de rassenlijst

Maximale bescherming, maximale opbrengst: it's all in the seed.

BESCHIKBAAR
IN DE VROEG-
BESTELLING!

EDONIA KWS

- Drievoudig resistent
- Goede financiële opbrengst (103)*
- Goede rhizoctonia resistentie*
- Aanvullend rhizomanie resistent
- Bladgezondheid cercospora: Hoog*

Rizomania	Nematode	Rhizoctonia
PROTECT 2.0	PROTECT	PROTECT

*Bron: CSAR, Aanbevelende Rassenlijst 2020

www.kwsbenelux.nl

SEEDING
THE FUTURE
SINCE 1856

Voorwoord

De cirkel is rond

Het klinkt onwerkelijk. Een product zonder afval? Dit stond vermeld in een artikel over Cosun Beet Company. Steeds meer wordt de biet gezien als een allrounder. Niet alleen suiker uit de bieten, maar ook eiwit van het blad, groene energie van de puntjes en inhoudsstoffen voor cosmetica. En de rest? Dat is dan veevoer. Een perfecte circulatie! Er wordt gezocht naar plantaardige alternatieven voor het kippenei, de huidcrème en de plastic verpakking.

De bietenzaadfirma's hadden tot nu toe de focus op suikeroptbrengst, winbaarheid en suikergehalte. Deze zaken blijven belangrijk, maar er komt een waslijst aan wensen bij. De weg naar de 'Superbiet' is lang, maar niet onmogelijk.

Uiteindelijk past de biet uitstekend in ons Nederlandse klimaat. Vele projecten met sojabonen of andere eiwitgewassen zijn gestrand omdat ons Nederlandse klimaat niet geschikt blijkt. Laten we dan ook de biet omarmen en de suiker en het eiwit transporteren door een vrachtauto met biogasmotor en melk drinken uit een bio-plastic bekertje. Proost! Op de circulatie!

Wie gaat er nu het meest profiteren van deze ontwikkeling? Hopelijk wordt dat de teler, hij staat immers aan het startpunt van de cirkel!

Redactie de Biententeler

Colofon

Foto cover:
Carolien Arts geniet van de bieten in Vredepeel (L).

Oplage
Editie Nederland: ca. 10.000 ex
Layout, druk
Chapo - drukt alles op alles
www.chapo.team

Inhoud

Bedrijfsreportage In Usquert, in de buurt van de Waddenzee, bezoeken we de maatschap Zuideveld. Klaas Pieter en Heero runnen het akkerbouwbedrijf, als 12de generatie. Op de vruchtbare zeekleien telen zij suikerbieten, maar ook onder meer pootaardappelen, zomergerst en wintertarwe. En hun schapen begrazen de dijken en kwelders.

4

FEEDBEET Melkveehouder Pieter Karst Bouma uit het Friese Winsum maakte onlangs kennis met het CONVISO® SMART systeem. Tot zijn volle tevredenheid: twee bespuitingen volstaan om zijn bietenpercelen onkruidvrij te houden.

9

Column Astrid Francis uit Noord-beemster is er zoet mee, ze steunt de agrarische sector met hart en ziel en af en toe gaat ze zelf tot de actie over als 'Boze Boerin'.

10

Vroegbestelling bietenzaad 2021

Cosun Beet Company biedt in deze periode de mogelijkheid om bietenzaad tegen een gereduceerd tarief in te kopen. Tijd dus om de rassen van je voorkeur te selecteren met de gewenste resistenties.

12

CONVISO® SMART Een onkruidvrij perceel met een hoge opbrengst, dat wilden ook Harm en Rik Steenge uit de provincie Drenthe. Hun maatschap teelt aardappelen, suikerbieten, graan en uien. Zij spotten de bietenpercelen tweemaal met CONVISO® ONE en zijn erg enthousiast over het resultaat.

13

Actua cercospora op de Rassenlijst is het eerste stapje

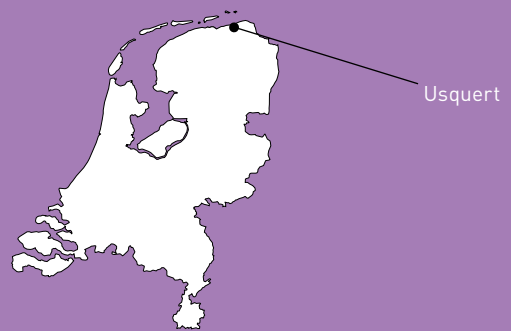
Harm de Boer en het akkerbouwteam van Delphy Noordoost-Nederland hebben lang geijverd om de rasverschillen voor cercospora en andere schimmelziekten op de Aanbevelende Rassenlijst te vermelden. Nu rekenen zij in de eerste plaats op de kwekers, voor nieuwe, productieve en resistente rassen.

16

Compact geoogst

19

'Boumaheerd', een lust voor het toeristenoog

Als we de auto verlaten en goed luisteren horen we, heel kort door de bocht, de Waddenzee.

DE 12de GENERATIE ZUIDEVELD HEEFT NOG STEEDS VEEL VERTROUWEN IN DE TOEKOMST

'De Bietenteler' is te gast bij maatschap Zuidenveld, die de statige 'Boumaheerd' exploiteert. De maatschap bestaat uit de broers Klaas Pieter (43) en Heero (38). Klaas Pieter studeerde in Wageningen landbouweconomie en werkt in deeltijd bij HZPC. Heero deed Agrarische Bedrijfskunde aan de HAS in Leeuwarden en is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken. Hij wordt hierbij geassisteerd door drie vaste medewerkers. De vrouw van Klaas Pieter heet Nelleke en samen hebben ze drie kinderen. Heero woont samen met Carina. Sinds 10 dagen zijn ze de trotse ouders van zoon Hink. Zij wonen op de eeuwenoude boerderij. Klaas Pieter woont op een boerderij in de buurt, waarvan de bedrijfsgebouwen worden gebruikt voor opslag en stalling van materiaal en werktuigen.

Geschiedenis en ontwikkeling

We zijn op Het Hogeland van Groningen. De naam verwijst naar de relatief hoge ligging van de grond, veroorzaakt door de aanslibbing van de zee. In 2015 trokken vader en moeder Hink en Lideke Zuidenveld zich terug uit de maatschap en stonden Klaas Pieter en Heero als opvolgende generatie klaar, net zoals hun voorgangers ook ooit voor dezelfde uitdaging hadden

gestaan. De ontstaansgeschiedenis gaat terug tot de 14de eeuw, toen de inmiddels afgegraven oude dijk werd aangelegd. Na de aanleg van de eerste serieuze zeedijk werden daar de eerste boerderijen gesticht. Vaak gebeurde dit op kunstmatig opgeworpen verhogingen, in het Gronings wierden genoemd. Usquert is één van de oudste wierdedorpen van Groningen. De landerijen kenmerken zich door een optrekkende verkaveling. Nieuw land ontstond na het maken van (zomer-) dijken zeewaarts en dit nieuwe land

kwam volgens het Ommelander landrecht (1601) toe aan de kustboeren. Iedere landeigenaar wiens bezit aan de oude dijk grensde, mocht zijn perceelgrenzen onbeperkt doortrekken in de richting van de zee. In feite zorgden de samenwerkende grondeigenaren voor de inpoldering, het onderhoud van de zeedijk en de waterveiligheid van de bevolking. Na een aantal zware overstromingen werd in 1718 de middeindijk aangelegd, met vervolgens in 1811 de aanleg van de Noordpolder, wat in Usquert zorgde voor de laatste

Heero (l) en Klaas Pieter met een biet van het ras Xaviera KWS

uitbreiding van de aangrenzende boerderijen. In 1879 bouwde één van de voorvaders van Heero en Klaas Pieter de huidige boerderij met schuur en prachtig aangelegde tuin inclusief gracht. De boerderij was toen 70 ha. In de loop der tijd werd het bedrijf vergroot middels aankoop en pacht. Veel percelen hebben een lintvormige opbouw, en het grootste perceel is daardoor maar 11 ha groot. De afstand van de boerderij tot het verste perceel bedraagt 12 kilometer. Voor de toerist mag het bekijken van de statige boerderijen een lust voor het oog zijn, maar onderhoud-technisch valt het niet altijd mee, temeer omdat er als gevolg van aardbevingen op diverse plekken in de gebouwen scheurvorming optreedt. Dit maakt het in goede staat willen houden van het eeuwenoude familiebezit complexer.

Grondsoort en grondproblemen

'Boumaheerd' bestaat uit vruchtbare zeeklei, geschikt voor nagenoeg alle teelten. "Als de planten eenmaal boven staan, groeien ze vanzelf," aldus Heero. "Soms moet hiervoor worden berekend en dat doen we dan met water dat aangevoerd wordt vanuit het IJsselmeer. Ons water is te zilt. Het percentage slib varieert van 10 tot 50%. Het organischestofgehalte bedraagt 2% en we doen er alles aan om dit op peil te houden: stro inwerken (80% wordt gehakseld), gebruik van varkens- en geitenmest, Betacal en groenbemester." De pH ligt op 6,5 en bekalken is hier niet nodig. "We verwennen onze percelen en hopen dat ze ons belonen met hoge opbrengsten," aldus de beide ondernemers. "Analoog daaraan werken we met zo breed mogelijke banden en rijden we met lage druk."

Op de witte borden tegen de gevel staan de namen van de respectievelijke ondernemers

Bouwplan 2020

Gewas	Areaal	Afnehmer
Suikerbieten	15 ha	COSUN
Zomergerst/wintertarwe	75 ha	Agrifirm (vermeerdering)
Pootaardappelen	123 ha	HZPC. Averis
Zaaiuien	20 ha	Vrije handel
Winterpeen	11 ha	Dutch Carrot Group
Totaal te bewerken	244 ha	

Daarnaast nog enkele tientallen hectare zeedijk, kwelders en slikken voor de beweiding door de ruim 500 schapen. Hier vinden de dieren een divers, kruidenrijk kweldergras.

"Als de kosten wel stijgen maar de opbrengstprijs niet, is er maar één oplossing: productieverhoging en kostprijsbewaking"

De bietenteelt

De bietenteelt van de maatschap is erg extensief (1:10). Dit wil niet zeggen dat er minder aandacht voor is. Met de vertegenwoordiger van KWS wordt de jaarlijkse rassenkeuze vastgesteld. Voor 2020 betekent dit Xaviera KWS voor de lichtere percelen en Elisabeta KWS voor de zwaardere grond. Aaltjes spelen hier geen rol en dat scheelt op de zaaizaadkosten. Op 30 maart werden de bieten gezaaid op 20 cm. De eerste LDS-bespuiting vond

Een 'Herenboerderij' beschikt vaak over een gracht en een terrassentuin

De broers Klaas Pieter en Heero zijn zeer tevreden met de Valtra trekkers

“De ontwikkelingen bij COSUN spreken ons wel aan. In Alex Kroon hebben we een goede vertegenwoordiger van de agrarische dienst”

plaats op 12 mei en daarna volgden er nog 4. In het spuitschema ontbreekt een bespuiting tegen luizen: een gevolg van de gunstige ligging dicht bij de Waddenzee. Dit voordeel komt sterk terug bij de teelt van pootaardappelen.

De stikstofbemesting vond op 6 april plaats met NTS (27% stikstof). De relatief hoge pH maakt dat de mangaantoeestand goed moet worden gevolgd. Daarom werd op 30 mei Mangaannitraat gespoten. Ter afronding van de gewasverzorging gaat men er van uit dat nog 2 bespuitingen tegen bladschimmels zullen moeten worden uitgevoerd, zeker nu net bekend is geworden dat de leveringen voorzien zijn voor half november en half januari 2021. Het areaal wordt door een loonwerker gerooid met een 9-rijige Ver vaat. Met 18 tons kippers worden de bieten naar een betonplaat gereden. Zoals bij alle op dit bedrijf geteelde gewassen wordt ook bij de bieten gestreefd naar maximale opbrengsten. 15.000 kilo polsuiker is gemakkelijk te

halen, maar richting toekomst moet dit zeker nog omhoog, aldus Heero.

Winterpeen

Voor de 11 ha winterpeen worden de machines voor zaai- en oogstwerkzaamheden gedeeld in een combinatie met 3 collega's met de mooie naam 'Oranje boven'. De wortelen worden met een klembandrooiër gerooid voor DCG, de Dutch Carrot Group uit Middenmeer (www.dutchcarrotgroup.nl). Deze groep is ontstaan uit een samenwerking van Agrifirm, Koop Landbouw en Hiemstra. De intentie van DCG is om de Nederlandse consument het hele jaar door te voorzien van verse kwaliteitsproducten. De voornaamste rassen zijn Nerac en Norway. Ondanks alle problemen in het teeltjaar 2019 en de corona-perikelen kon de poolperiode worden afgesloten met een mooie prijs van € 0,18 per getarreerde kilo. Leden van Agrifirm ontvangen € 3,50 extra per ton netto.

Zaaiuien

Heero en Klaas Pieter telen 20 ha zaaiuien, voornamelijk voor de vrije markt. De rassen zijn Hypark en Red Ray. Ook voor de uien worden machines gedeeld met 3 andere collega's. De planning van de werkzaamheden wordt onder elkaar verdeeld.

Pootaardappelen

Gelet op de bouwplansamenstelling is duidelijk dat de pootgoedteelt met 123 ha de kurk is waarop deze onderneming drijft. Volgens de maten een gevolg van de gunstige ligging tegen de Waddenzee, die ervoor zorgt dat ziekte- en luizendruk minder is dan elders in Nederland. De afzet van de circa 12 rassen loopt grotendeels via HZPC, het bedrijf waar Klaas Pieter in deeltijd actief is. Bedrijfshygiëne is in de pootaardappelteelt essentieel. Daarom is de gebruikte groenbemester (bladrammenas) chitwoodi-resistent en een deel van de gebruikte aardappelrassen zijn resistent tegen het aardappelcysteaaltje. Ook door de inzet van miniknollen wordt bereikt dat de teelt gezond kan blijven. Momenteel is men druk met de selectie met behulp van selectiewagens. De complete mechanisatie gebeurt in eigen beheer. De oogst begint omstreeks 20 augustus. De bewaring vindt plaats in kisten die op het bedrijf worden gevuld. Vanaf eind september komen het sorteren en de export op gang en dit duurt tot grofweg 1 april.

Misschien wel de belangrijkste teeltmaatregel, de selectie van het pootgoed in het veld

Schapentak

'Boumaheerd' kent ook een schapentak, die verantwoordelijk is voor het begrazen van onder meer de zeedijken en aangrenzende kwelders. De controle hierop gebeurt nog dagelijks, met veel plezier, door Zuideveld senior. Het ras is Noordhollander, een kruising tussen Texelaar en Finslandras. De oaien gaan weg voor de fokkerij. Van 1 januari tot half april zijn de schapen binnen voor scheren en lammeren. Momenteel staat de prijs voor wol, volgens de Wolfederatie, stevig onder druk. De rammen worden begin augustus ingezet voor de weiderij en/of slacht. Kijk voor een kennismaking met de schapen van Hink en het stamboek naar een prachtige film: <https://vimeo.com/219269970>

“Voor ons als akkerbouwers is maar één productiefactor heilig en dat is de grond. We doen er dan ook alles aan om het opbrengend vermogen in stand te houden en liefst te verhogen”

De schapen met op de achtergrond de Waddenzee

De mechanisatie

Heero en Klaas Pieter hechten veel waarde aan de betrouwbare lange termijn zakenrelaties. Dit geldt ook voor de mechanisatiebedrijven. Omdat één daarvan nogal eens wisselt van trekkermerk beschikken zij ook over vier merken trekkers. Namelijk:

- 2 Valtra trekkers van respectievelijk 160 en 170 pk
- 1 Claas trekker van 120 pk
- 1 Deutz trekker van 240 pk voor onder meer het ploegwerk
- 2 Renault trekkers van respectievelijk 90 pk en 140 pk
- 1 Kuhn pneumatische graanzaaimachine
- 1 Deutz maaidorser met een werkbreedte van 6,30 meter
- 1 CHD landbouwspruit, werkbreedte 51 meter, tankinhoud 5600 liter

- 1 Kuhn kunstmeststrooier met een werkbreedte van 33 meter
- 4-rijige getrokken Miedema snarenpootmachine
- 4-rijige DeWulf aardappelrooier
- 1 pootaardappelsorteerlijn van het merk Wevano
- 3 Beboma kippers van 18 ton
- 1 Lemken 5-schaar met strokener en 2 ondergronders achter de wielen
- 1 Idrofoglia haspel met een lengte van 500 meter
- Diverse grondbewerkingswerktuigen, overwegend van het merk Rabe / Baselier.

“Als maatschap hebben we zoveel vertrouwen in de toekomst dat de 13de opeenvolgende generatie er zeker komt”

Vanwege de hygiëne gebeurt bij de pootgoedteelt alles in eigen beheer

Toekomstbeeld

We spraken met twee enthousiaste en gedreven akkerbouwers, die zien dat het ondernemerschap gepaard gaat met ups en downs en dat je daarom, met gezond ondernemerschap, moet zorgen voor voldoende vertrouwen richting die toekomst. De manier waarop ze 'Boumaheerd' nu hebben georganiseerd, geeft hen vertrouwen dat straks ook de 13de generatie dit familiebedrijf enthousiast zal voortzetten.

Pieter Karst Bouma teelt reeds jaren voederbieten

Slechts twee onkruidbespuitingen zijn voldoende in dit nieuwe Feedbeet ras

MODERNE TECHNOLOGIE IN OUDE VOEDERBIETENTEELT

De voederbietenteelt was in de jaren vijftig niet weg te denken uit het Nederlandse landschap. Meer dan 50.000 ha werd er verbouwd. De Wetgeving (MacSharry), de opkomst van de maïsteelt en te veel handenarbeid deed het areaal krimpen tot onder de 400 hectare in 2014. Sinds enkele jaren zit de voederbietenteelt weer in de lift. Het areaal is volgens de laatste publicaties van het CBS weer gegroeid naar 2.400 hectare. Steeds meer veehouders (her)ontdekken de voordelen van deze energieboom.

Zo ook melkveehouder Pieter Karst Bouma uit het Friese Winsum. Mts Bouma-Miedema melkt meer dan 100 koeien. “We voeren reeds jaren KWS Feedbeet, met meer melk en hogere gehalten als resultaat.”

Met 6 kilo Feedbeet per dag produceren de melkkoeien van Pieter Karst Bouma dagelijks zo'n 35 liter melk, 4,56% vet en 3,64% eiwit. “De voederbieten zorgen voor dikke melk,” luidt de overtuiging van de melkveehouder uit Friesland. Met dagelijks 1,5 tot 2 kilo drogestof voederbieten krijg je het beste resultaat, is zijn ervaring. De melkveehouder houdt in het rantsoen geen rekening met verdringing van krachtvoer of andere voedermiddelen bij het voeren van Feedbeet. “De koeien vreten het extra en dus nemen

ze meer voer op.” Naast dikke melk noemt de melkveehouder nog een paar voordelen van de teelt van voederbieten. “Voederbieten geven een enorme opbrengst van 100 tot 130 ton per hectare, dat betekent ongeveer 12 cent per kilo aan kosten. Bovendien zijn ze gezond voor de koeien.” De bieten worden versnipperd en opgeslagen in een plastic slurf. Zo kunnen ze jaarrond aan de koeien gevoerd worden.

CONVISO® SMART FEEDBEET

Dit jaar maakte Pieter Karst voor het eerst kennis met een nieuwe technologie in bieten: het CONVISO® SMART systeem. Met slechts twee herbicidebespuitingen is het mogelijk om de

percelen vrij te houden van onkruid. De begeleiding van dit systeem werd dit jaar verzorgd door KWS en de plaatselijke gewasbeschermingsverancier. Het is een hele stap vooruit voor de telers, omdat het gemiddelde voederbietenareaal per bedrijf twee à drie hectare betreft. De ligging en de omvang van deze percelen zorgen ervoor dat deze arbeidsbesparing de teelt aantrekkelijker maakt voor meerdere telers. Het middel CONVISO® ONE van Bayer is toegelaten in de Nederlandse teelt sinds november 2018. KWS beproeft dit jaar voor het eerst in Nederland het nieuwe ras. Volgend jaar zal het areaal mogelijk toenemen, afhankelijk van de resultaten van dit jaar.

Zes kilo Feedbeet per koe per dag zorgt voor melk met hoger vet- en eiwitgehalte

Column

Lekker zoet...

Mijn eerste gedachte toen ik deze column ging schrijven was: "Waar zijn we zoal zoet mee?" Een uitspraak die hier vaak over de keukentafel gaat, en een leuke woordspeling met betrekking tot de suikerbieten die we telen. Mijn man Bram zegt eigenlijk bij alles wat ik uitspook: "Astrid is weer lekker zoet".

Vorig jaar ben ik begonnen met ondersteunen en organiseren van de boerenprotesten vanuit Noord-Holland. Niet alleen omdat mijn boerenhart ligt bij de veehouderij waar mijn wieg stond en mijn broer het familiebedrijf nog steeds runt, maar ook omdat ik vind dat de sector over de gehele breedte geraakt wordt. Bijvoorbeeld de afschaffing van de bietenzaadcoating. Een verlies voor de sector en het milieu, omdat er door deze verandering naderhand nog meer bespuitingen nodig zijn. Als het nodig is, verzin ik acties. Mijn voorkeur heeft wel de 'ludieke' en 'publieksvriendelijke' variant van protesteren. Ik weet ondertussen goed waar de media warm voor lopen en wat de consument raakt en ze laat nadenken.

Op ons bedrijf telen we pootaardappelen, knolselderij, tarwe, uien en suikerbieten. Hiernaast telen we een rode consumptieaardappel, de BeemsterValery. Deze aardappel zie ik een beetje als mijn kindje. Hij ligt te pronken in het schap van onze plaatselijke supermarkt. Een duurzaam geteelde aardappel, een premium gewaardeerd streekproduct, echt alles wat de consument maar wenst, in een leuk recyclebaar zakje.

14 mei jl. was tot mijn verbazing de BeemsterValery vervangen door een blansschillige glimmende pieper uit Israël in een foute plastic verpakking. Zonder pardon werd er in de winkel verteld dat de Nederlandse aardappelen niet meer leverbaar zijn. Ik was verbijsterd! De Nederlandse aardappelberg is niet te overzien, en er worden schaamteloos aardappels uit alle hoeken van de wereld hierheen verscheept? Wat nou 'duurzamer', 'korte keten' 'milieu' en 'seizoenproducten'?

Een spontaan actieplan werd vliegensvlug geboren en nog dezelfde middag uitgevoerd. De titel van de actie: 'Onze aardappels niet leverbaar? Hier heb je ze!'. In no-time werd een spandoek met die tekst gefabriceerd en werd de actie met slechts enkele collega-boeren op poten gezet. Ik heb met hulp van die paar collega's, op wie ik altijd kan rekenen, zes ton aardappels voor de deur van het hoofdkantoor van Deen in Hoorn gestort. Ik stond de pers en de politie te woord en natuurlijk werden de aardappels netjes terug in de wagen geschept voor ik naar huis terugkeerde. Ik plaatste een foto met mijn verhaal op facebook. De rest ging vanzelf. Vanaf dat moment was ik 'de Boze Boerin'. De dag erna stond de telefoon roodgloeiend. Alle media wilde mijn verhaal en ik heb ze het allemaal verteld. Op deze manier kwam er aandacht voor het grote aardappeloverschot in Nederland, en wat meer aandacht voor Nederlandse producten. Uiteindelijk heb ik door een positieve samenwerking met DEEN (nadat ze van de schrik bekomen waren), ook nog al mijn aardappels verkocht dit seizoen.

Het verhaal leeft nog steeds. Als er mensen op het erf komen en Bram vragen, is jouw vrouw niet die 'Boze Boerin'? Dan zegt hij: ja... Astrid is lekker zoet.

Astrid Francis

In deze column laten we elke editie een dame aan het woord. De boerin zelf of de partner van de boer, want achter een sterke boer staat vaak een nog sterkere vrouw.

Hoe beleeft zij het leven op de boerderij? De spanning, de vreugde, het verdriet?

In deze editie het woord aan: Astrid Francis uit Noordbeemster

VROEGBESTELLING BIETENZAAD 2021

Cosun Beet Company biedt in deze periode de mogelijkheid om bietenzaad tegen een gereduceerd tarief in te kopen. De afgelopen jaren bleek dat ongeveer de helft van het zaad wordt vastgelegd in de zomer.

Bladgezondheid

Gezondheid van het blad speelt een steeds grotere rol in de rassenkeuze. Reeds jaren doen Delphy en IRS onderzoek naar rassen met een robuuster blad. Dit jaar worden drie proefvelden met 90 rassen per veld getest. Deze cercosporavelden worden niet behandeld met fungicide, zodat rasverschillen kunnen worden vastgelegd. Het is het derde jaar dat voor soortgelijke opzet wordt gekozen. Rassen worden gewaardeerd op tolerantie tegen cercospora met Laag (L), Gemiddeld (M), of Hoog (H). Dit jaar bleek dat de meeste telers kiezen voor rassen met een H, indien die beschikbaar zijn in de gewenste resistentiegroep. Kwekers werken aan een sterkere resistentie tegen cercospora. Dit najaar kunnen we de kracht van deze nieuwe cercospora-eigenschap beoordelen. Hopelijk zal de opbrengst niet te ver onderuit gaan bij het inkruisen van deze milieuvriendelijke eigenschap.

Aanvullende resistentie (o.m. AYPR)

Door middel van inzet van deze rassen in de gebieden waar we de doorbraak van rhizomanie waarnemen, zien we steeds minder aangetaste percelen. Het is in deze regio's verstandig om

een ras te kiezen met aanvullende rhizomanieresistentie. Bij de aaltjesrassen voldoet het vertrouwde aaltjesras BTS 2345N aan de vereiste norm. Er zijn echter ook (betere) kandidaten in beproeving die waarschijnlijk in de decemberbestelling beschikbaar

Het rhizoctoniaresistente ras Annemonika KWS is beschikbaar tijdens de vroegbestelling

komen. Met name het veelbelovende bietencysteaaaltjesras Caprianna KWS is de moeite waard om op te wachten.

Rhizomanierassen onder normale teeltomstandigheden, een prima keuze

Uit de Brochure Suikerbietenzaad 2020 (update vroegbestelling 2021) blijkt dat 15 rassen vermeld staan in de rhizomanielijst. Van deze 15 rassen hebben er 6 tevens een resistentie tegen het bietencysteaaaltje. De enkelvoudig resistente rassen presteren goed onder normale condities. Indien er geen aantasting van aaltjes en ook geen rhizoctonia wordt verwacht, is een ras uit dit segment een goede keuze. BTS 6405, Queena KWS, Annelaura KWS en Hannibal waren in 2020 de meest verkochte rassen.

Bietencysteaaaltjesrassen, zekerheid geeft rust

Een groot gedeelte van het areaal wordt ingezaaid met bietencysteaaaltjesresistente rassen. Onder besmette omstandigheden is dit altijd de beste keuze. Onder niet besmette omstandigheden is het zinvol om af te wegen of de extra kosten voor dit aaltjesresistente ras opwegen tegen het risico van een besmetting. Het risico is beperkt, want zonder besmetting zijn de aaltjesrassen vergelijkbaar, of zelfs beter dan de 'normale' rassen. Omdat het vaak onduidelijk is of er een (lichte) aantasting van bietencysteaaaltjes verwacht kan worden, kiezen veel telers voor Tessilia KWS met het oog op zekerheid. Alléén als we zeker weten dat er geen bietencysteaaaltjes aanwezig zijn, is een 'normaal' rhizomanieras een betere keuze. In alle andere gevallen is een aaltjesras een logische, veilige keuze.

Rhizoctoniarassen, meer aanbod in dit segment

Gelukkig is het aanbod in dit segment de laatste jaren gegroeid. Telers die graag de zekerheid van dit segment opzoeken, kunnen in de vroegbestelling kiezen voor Annemonika KWS. Neena KWS, BTS 7105 RHC of BTS 4190 RHC zijn goede alternatieven. Naast het inzetten van resistente rassen is aandacht voor structuur, pH, organische stof en bouwplansamenstelling essentieel om schade door rhizoctonia te voorkomen.

Vroegbesteltips:

- Bestel (een gedeelte van) het bietenzaad in de vroegbestelling
- In elk segment worden voldoende rassen aangeboden, met uitzondering van het aanvullende rhizomanieresistente segment. In dit segment komt meer aanbod in december 2020
- Niet zeker over de ligging van de percelen in 2021? Wacht dan tot december 2020 met bestellen
- Via het portaal kan extra advies per perceel worden ingewonnen. Indien u al weet welk ras u wilt bestellen, kies dan voor 'overslaan' en bestel direct uw gewenste ras

Drievoudig resistente rassen op kop

Op een gedeelte van de percelen in het rhizoctoniagebied komen ook bietencysteaaaltjes voor. Vaak is dit het geel bietencysteaaaltje. De drievoudig resistente rassen bieden in deze gevallen meer zekerheid. Een voorbeeld hiervan is Urselina KWS. De opvolger Edonia KWS scoort met 103 voor financiële opbrengst hoger dan de andere drievoudig resistente rassen.

Kiezen voor Edonia KWS betekent kiezen voor meer zekerheid. Zijn er aaltjes aanwezig, dan is het sowieso de beste keuze. Blijkt achteraf dat er geen aaltjes aanwezig zijn, dan scoort het ras toch beter dan de rassen met enkel rhizoctonieresistentie. De meerprijs voor een drievoudig resistent ras lijkt dus een verantwoorde keuze.

Kies de juiste resistentie voor het bietenperceel van 2021

Harm en Rik Steenge zaaiden dit jaar voor de tweede keer 12 hectare met een KWS ras dat onderdeel uitmaakt van het CONVISO® SMART systeem. Het was vorig jaar op hun bedrijf het ras met de hoogste opbrengst, en met CONVISO® ONE kregen ze het perceel met veel onkruidbieten en andere onkruiden 100 procent schoon.

HET CONVISO® SMART SYSTEEM GEEFT 100 PROCENT RESULTAAT

Het is een druilerige ochtend. Rik en Harm Steenge zijn blij dat er de jongste weken meer regen is gevallen dan in het droge voorjaar. Ze hadden wel een beregeningsinstallatie, maar die was kapot. De levering van een andere liep vertraging op. Pas begin juni is die geleverd. "We hebben die haspel wel gebruikt, maar met één haspel op 400 hectare kun je nog niet zoveel."

De haspel maakt de meeste uren in de 9 hectare uien. Daarnaast draait hij vooral op aardappelpercelen waar makkelijk water beschikbaar is. Maar de neven betwifelen of beregenen van zetmeelaardappel rendabel is. Harm: "De ene zegt dat het wel uit kan, de ander zegt van niet." Zelf zijn ze er nog niet uit. "Hitte doet meer dan droogte," zegt Rik.

Hagel was dit jaar een groter probleem dan droogte. Op 29 juni viel een zware hagelbui. Op bijna elk perceel hebben ze daar schade van. Op de schadepercelen heeft de hagelbui tussen 5 procent en 90 procent van het blad van de planten afgeslagen.

Een week later was er op de verhagelde bieten al nieuw blad gegroeid. "Gelukkig was het vochtig en bewolkt,"

"Er bleef geen onkruidbiet over, helemaal niets. Het andere onkruid was ook allemaal weg."

zegt Harm. "Bij zon en 30 graden was de schade groter geweest.

"De gewassen zijn wel een paar weken teruggezet," vult Rik aan.

Veel onkruidbieten

Op het perceel SMART JITKA KWS is de hagelschade beperkt gebleven.

Ze zaaiden dit jaar voor de tweede keer een SMART KWS ras. Vorig jaar zaaiden ze dat ras op een perceel dat ze een paar jaar daarvoor hadden gekocht en waar ze veel onkruidbieten verwachtten. "Op het perceel ernaast, dat we toen ook hadden gekocht, stonden al behoorlijk veel onkruidbieten. Daar hebben we de hele zomer van 'genoten'. Van het

perceel waar we vorig jaar een SMART KWS ras zaaiden, werd gezegd dat we daar nog meer onkruidbieten konden verwachten. Dat bleek ook het geval te zijn."

De telers wisten al dat het SMART KWS ras in de pijplijn zat. Op een teeltvergadering van Cosun Beet Company hoorden ze dat er zaad beschikbaar was. "Wij hebben ons toen direct gemeld," zegt Harm.

De eerste twee onkruidbespuitingen deden ze met dezelfde middelenmix als op de andere bietenpercelen, vertelt Rik, die het spuitwerk doet.

"Dat was het advies van Cosun Beet Company en bovendien was het voor ons nieuw." Daarna spotten ze twee keer CONVISO® ONE, terwijl de melde al enkele centimeters hoog stond.

"Het resultaat was 100 procent," zegt Harm. "Perfect," vult Rik aan. "Er bleef geen onkruidbiet over, helemaal niets. Het andere onkruid was ook allemaal weg. Als in andere bieten de melde te groot is, ben je te laat; bij dit middel niet."

De neven hebben zoveel vertrouwen in CONVISO® ONE dat ze dit jaar nog maar één keer een gangbare bespui-

De helft zetmeelaardappelen

De neven Harm en Rik Steenge hebben, samen met de ouders van Harm, in maatschap een akkerbouwbedrijf met in totaal ruim 400 hectare, eigen land en huurland. Het bedrijf heeft twee locaties. De hoofdlocatie ligt in Annerveenschekanaal (Drenthe), bijna tegen de grens met Groningen.

De helft van het bouwplan bestaat uit zetmeelaardappelen. Dat gewas telen de maten 1 op 2. Ze telen ook pootaardappelen voor eigen gebruik en consumptieaardappelen, in totaal 240 hectare aardappelen. Daarnaast bestaat het bouwplan uit 100 hectare suikerbieten, 70 hectare graan en 9 hectare uien.

Loonwerk in suikerbieten

De familie Steenge doet naast het eigen akkerbouwbedrijf ook loonwerk voor derden. Ze zijn gespecialiseerd in het zaaien en rooien van suikerbieten.

Harm en Rik Steenge rooien nu met een Vervaet 6-rijer Q616 op banden. Op hun eigen bedrijf rooien ze zo'n 100 hectare bieten en bij collega's 250 hectare. De piekmaand is november, omdat iedereen in de regio eerst de zetmeelaardappelen wil rooien.

Rik (L.) en Harm Steenge in hun perceel SMART JITKA KWS: "We zouden zo'n ras wel op alle percelen willen zaaien."

ting uitvoerden, gevolgd door twee bespuitingen met CONVISO® ONE. "Misschien volgen we volgend jaar het standaardadvies van KWS en Bayer en laten we ook die ene gangbare bespuiting vervallen. Dat zou wel moeten kunnen, als je ziet wat er na een bespuiting allemaal weg is aan onkruidbieten en onkruid!" Zonder de combinatie van het SMART KWS ras en de bespuiting met CONVISO® ONE zouden voor dat perceel vijf tot zes bespuitingen nodig zijn geweest, vertelt Rik. Harm: "Plus een hele zomer krom lopen om onkruidbieten te trekken." Rik: "Zonder die combinatie hadden we het gewoon niet schoon

gekreken, want er groeiden massaal onkruidbieten."

De goede resultaten komen volgens hem ook omdat de bespuiting vrij laat plaatsvond. "De meeste zaden van de onkruidbieten zitten wat dieper in de grond en komen daardoor wat later." Het effect van een bespuiting met CONVISO® ONE is pas na zo'n tien dagen zichtbaar. Dat was eerst wel even wennen voor de neven, maar ze zien het ook als een voordeel. Want ze zaaien op het bietenperceel gerst tegen het stuiven. De gerst sterft ook langzamer af. Rik: "Bij andere percelen die je spuit, gaat dat soms te snel."

"Ze zeiden dat de opbrengst zo'n 10 procent lager kon zijn, maar het was vorig jaar ons beste perceel."

De beste opbrengst op kop

De combinatie zorgde niet alleen voor een schoon perceel, maar ook voor een hoge opbrengst. Harm: "Ze zeiden dat de opbrengst zo'n 10 procent lager kon zijn, maar het was vorig jaar ons beste perceel, met ruim 90 ton en 16,5 procent suiker." Rik: "Ik denk dat het perceel vorig jaar zelfs de beste opbrengst gaf van alle bieten die we hebben gerooid." (350 hectare, red.) Ook als de opbrengst wel 10 procent lager zou zijn geweest, hadden de Drentse neven dit jaar opnieuw het CONVISO® SMART systeem toegepast. Behalve door de opbrengstpotentie van het ras komt de toppopbrengst volgens hen ook doordat de bieten geen concurrentie hebben van onkruidbie-

Nieuwe rassen voor de Aanbevelende Rassenlijst

Diverse SMART KWS rassen zitten in de pijplijn. Het bietencysteaaltjesras SMART JITKA KWS is dit jaar kandidaat voor opname in de Aanbevelende Rassenlijst.

Bovendien liggen drie rassen in onderzoek. Hiervan is voor 2021 beperkt zaaizaad beschikbaar:

- rhizoctonia: 9K965 (SMART LIESA KWS)
- aanvullende rhizomanie: 9K929 (SMART TOMMA KWS)
- bietencysteaaltjes in combinatie met aanvullende rhizomanie-resistentie: 9K957 (SMART IMMA KWS).

ten en andere onkruiden. Bovendien zouden bij gangbare rassen meer bespuitingen nodig zijn geweest. “Bij andere bieten spuiten we vijf keer met gangbare middelen. Bij de laatste vier bespuitingen plaag je de biet elke keer. Dat scheelt elke keer twee of drie dagen. SMART JITKA KWS is genetisch helemaal tolerant voor een bespuiting met CONVISO® ONE.” Minder spuiten heeft nog meer voordelen. “Dat geeft ook minder druk op het spuitmoment,” zegt Harm. “Bovendien zien burgers minder vaak de spuit rijden.”

“Als SMART KWS rassen niet op de Rassenlijst komen, zou dat een gemiste kans zijn.”

Op alle percelen zaaien

SMART JITKA KWS groeit dit jaar op een perceel met minder onkruidbieten dan vorig jaar, maar wel met meer wortelonkruiden en meer aardappel-opslag. “Als we geen CONVISO® ONE konden spuiten, zouden we 1 op 1 telen als gevolg van de aardappel-opslag,” zegt Harm.

De neven vinden SMART KWS rassen in combinatie met een bespuiting met CONVISO® ONE een goede aanvulling op het rassenpakket. “Op basis van onze ervaringen in 2019 en wat we dit jaar tot nu toe zien, zouden we zo’n ras wel op alle percelen willen zaaien,” zegt Harm. “Maar er is één probleem,” lacht hij. “Je moet niet te weinig bestellen, want je kunt het niet aanvullen met een ander ras.”

Beide akkerbouwers hopen dat SMART KWS rassen op de Rassenlijst komen. “Als dat niet gebeurt, zou het een gemiste kans zijn,” zegt Harm. “Zo iets mag je als sector niet laten lopen.”

Het perceel waar de neven vorig jaar een CONVISO® SMART ras zaaiden, stond vol met onkruidbieten

Pilot met CONVISO® SMART groeit naar 350 hectare

KWS Benelux heeft de pilot met SMART KWS rassen dit jaar uitgebreid naar 34 telers met in totaal 350 hectare. De telers zaaiden dit jaar SMART JITKA KWS, dat tolerant is voor het nieuwe breedwerkende herbicide CONVISO® ONE. Dat middel pakt breedbladige onkruiden, onkruidbieten en grassen aan. KWS kweekte de SMART KWS rassen die genetisch 100 procent tolerant zijn voor het middel CONVISO® ONE van Bayer. Alle andere suikerbietenrassen zijn wél gevoelig voor CONVISO® ONE.

Het middel is een na-opkomstherbicide met een systemische werking. Het heeft zowel een blad- als een bodemwerking. Het effect is pas na zo’n tien dagen zichtbaar.

De combinatie biedt vooral veel voordeel in percelen met een hoge onkruid-druk. In zulke percelen zijn met de gangbare middelen meestal vier of vijf bespuitingen nodig om het onkruid weg te krijgen, met CONVISO® ONE zijn twee bespuitingen voldoende.

Hét rhizoctonia ras: it's all in the seed.

BESCHIKBAAR
IN DE VROEG-
BESTELLING!

ANNEMONIKA KWS

- Goede rhizoctonia resistentie *
- Bladgezondheid cercospora: Hoog *
- De opvolger van ISABELLA KWS

* Bron: CSAR, Aanbevelende Rassenlijst 2020

www.kwsbenelux.nl

SEEDING
THE FUTURE
SINCE 1856

Harm de Boer heeft er, samen met collega's van het akkerbouwteam van Delphy Noordoost-Nederland, jarenlang aan getrokken om de rasverschillen voor cercospora en andere schimmelziekten op de Aanbevelende Rassenlijst te vermelden. Dat is gelukt. De volgende stap is vooruitgang te boeken met een effectieve bestrijding van de schimmelziekten. Hij pleit ervoor om preventief te spuiten als het 'cercospora-weer' is.

CERCOSPORA OP DE RASSENLIJST IS HET EERSTE STAPJE

Vijftien jaar geleden was het nog heel normaal als bieten in november geen blad meer hadden, vertelt De Boer. "Die zijn rijp, dachten we. Maar we ontdekten dat ziekten veel meer schade deden aan het gewas dan we in de gaten hadden."

Enkele 'toevalstreffers' zetten De Boer aan het denken. Bieten bleven veel langer groen in een strook naast aardappelen of graan. Het kon niet anders zijn dan dat dit kwam door de bespuitingen tegen schimmelziekten in de aardappelen en de granen, concludeerde hij.

Daarop startte team Noordoost-Nederland van Delphy in 2014 met proeven met bietenrassen. De nadruk lag op de relatie tussen ziekten en opbrengst en wanneer spuiten rendabel zou zijn. Op de proefvelden waren grote rasverschillen te zien. De verschillen waren het grootst als gevolg van de bladziekte *Stemphylium*, die in dat jaar veel schade veroorzaakte in

Noordoost-Nederland. In latere proeven waren er ook grote rasverschillen als gevolg van cercospora.

Het verbaasde De Boer dat er tot dan zo weinig aandacht was voor bladziekten in bieten, in tegenstelling tot bijvoorbeeld phytophthora in aardappelen. "Voor die ziekte waren toen al allerlei hulpmiddelen beschikbaar en iedereen weet wat phytophthora-weer is. Maar voor bladziekten bij bieten was toen nauwelijks aandacht."

Spuiten bij 'cercospora-weer'

Om hierin verandering te brengen, nodigde De Boer in 2017 vertegenwoordigers uit van gewasbeschermingsfirma's, bietenveredelaars, het IRS en Cosun Beet Company op een proefperceel in Zeijen (Dr.). Hij liet daar zien hoe hard bladziekten kunnen toeslaan en hoe groot de rasverschillen zijn. De Boer: "De leveranciers van gewasbeschermingsmiddelen zeiden: met alleen de middelen blijven we bladziekten niet de baas. Als jullie als kwekers niets doen, verliezen we het gevecht."

Volgens De Boer was die bijeenkomst een stimulans voor kwekers om meer

aandacht te geven aan resistentie tegen bladziekten.

In 2018 zette De Boer samen met zijn team een volgende stap. Hij vroeg enkele klanten om op een deel van een perceel preventief te spuiten tegen cercospora en daarna te spuiten als

Enkele 'toevalstreffers' zetten De Boer aan het denken

normaal. "Die percelen haalde je er later feilloos uit," blikt De Boer terug. "Doordat de eerste infectie was aangepakt, bleven ze veel langer groen." Om het beste moment van spuiten te bepalen, gingen De Boer en zijn collega's eerst alleen af op het weer. Want zoals er phytophthora-weer is, is er ook cercospora-weer, stelt hij: "Dat is als je 's avonds met een pilsje bij mooi weer op het terras zit en je ziet de dauw over de akkers komen." Als dan het gewas gesloten is, waardoor het

Eigen onderzoek Delphy Noordoost-Nederland

Het akkerbouwteam Noordoost-Nederland van Delphy doet zelf praktijkonderzoek. Dat begon 'als een aardigheidje', vertelt Harm de Boer, die manager is van dat onderzoek. Het onderzoek wordt betaald uit een bijdrage van de Delphy-klanten. Het vindt plaats op percelen van telers, in de regio waar een probleem het meest speelt, en op een proefveld bij Nieuw Weerdinge in samenwerking met maatschap Sikken. Daar houdt Delphy op 10 september 's middags een open dag.

Harm de Boer is manager van het praktijkonderzoek van het akkerbouwteam Noordoost-Nederland van Delphy

langer bladnat is, is dat hét moment om te spuiten.”

Hij geeft aan dat het nog wel lastig is om het goede spuitmoment te bepalen. Behalve het weer, het weerbericht, adviesmodellen en het eigen gevoel, appt en mailt hij in zo'n situatie veel met collega's om dat moment te bepalen.

“Zo doen we dat ook bij phytophthora,” zegt hij. “Het verschil is alleen dat, als wij adviseren om tegen phytophthora te spuiten, iedereen gelijk op de trekker stapt. Dan wacht niemand op de eerste vlekjes. Maar als we adviseren om tegen cercospora te spuiten, dan zijn er maar een paar die dat gelijk doen. Dit jaar was ons advies ook om alleen de rassen met een L op de Rassenlijst te spuiten voor het eerste infectiemoment.”

Rond 12 juni waren de omstandigheden gunstig voor infectie met cercospora. De Boer en zijn collega's besloten daarom om de proefpercelen te spuiten met Spyrale.

Eind juni waren op diverse bietenpercelen de eerste vlekjes cercospora te zien. De Boer: “Dat betekent dat er rond 12 juni een besmetting geweest moet zijn, zoals wij dachten. Het gespoten deel was vrij van vlekjes. Dat was een bevestiging dat je met inschatten van de infectiekans goed zit.”

De Boer hoopt dat er bij een preventieve bespuiting per saldo niet meer bespuitingen tegen bladziekten nodig zijn. Dat is in 2019 nog niet gelukt. Er is meer onderzoek nodig, geeft hij

Kwekers doen in 2019 veel onderzoek naar sterkere cercosporarassen - Foto: KWS

Cercospora voorkomen en bestrijden

Harm de Boer van Delphy adviseert bieten telers om eerst na te gaan hoe groot de cercosporadruk is in hun gebied. “Dat speelt een grote rol. In een gebied met alleen akkerbouw, zoals de Veenkoloniën, en met bietenresten van het jaar ervoor 's winters soms nog op een buurperceel, is de druk veel groter dan in een gemengd gebied waar één op zes wordt geteeld. Je kunt zelf de druk verlagen door minder intensief bieten te telen en door gewasresten van bieten goed onder te ploegen. Stap twee is de keus van minder vatbare rassen. Stap drie is de bestrijding van de bladziekten.”

aan. “We willen nog meer gegevens uit het veld verzamelen om tot een goed besluit te komen om wel of niet te spuiten. Dat willen we ook voor de andere bladziekten gaan doen.”

Is een ras financieel minder als de opbrengst een paar procent minder is, maar je niet hoeft te spuiten?”

Cercospora op de Rassenlijst

Vooraf dankzij de voortdurende aandacht van Delphy Noordoost-Nederland staat sinds vorig jaar op de

Rassenlijst hoe vatbaar rassen zijn voor Cercospora: hoog (H), gemiddeld (M) of laag (L).

De Boer is daar best wel trots op. “Het doel van het bietenonderzoek van Delphy was om de praktijk erop te wijzen dat er heel veel rasverschillen zijn voor bladziekten. Wij deden dat omdat we duidelijke rasverschillen zagen en omdat het IRS dat onderzoek niet deed.”

De Boer ziet de aanduidingen op de Rassenlijst als een 'eerste stapje'. De volgende stap is een effectieve bestrijding van bladziekten zoals cercospora. De Delphy-man hoopt dat er steeds sterkere rassen komen tegen bladziekten. “Het moet er naartoe dat rassen die nu L zijn van de Rassenlijst verdwijnen en dat de H van nu de L van straks is. Ik hoop dat de veredelaars dat zien als een stukje concurrentie. Dat zou het beste zijn. Vooral nu Opus Team wegvalt, het sterkste middel op cercospora.”

De Boer hoopt ook dat op de Rassenlijst rassen kunnen komen die sterker zijn tegen bladziekten, maar nog iets lager scoren qua opbrengst. Nu komen alleen nieuwe rassen op de lijst als ze minstens een opbrengst van 100 scoren. De Boer: “Is een ras financieel minder als de opbrengst een paar procent minder is, maar je niet hoeft te spuiten? Ik denk dat een teler liever zo'n ras heeft dan een ras dat hij vaker moet spuiten maar een iets hogere opbrengst heeft. Als je de kosten en de tijd van een keer minder spuiten rekent, dan kun je beter een paar procent opbrengst laten liggen.” Bovendien verwacht hij dat als kwekers meer veredelen op resistentie, de opbrengsten ook snel richting 100 gaan. De Boer: “Dat kunnen kwekers best.”

COMPACT GEOOGST

CONVISO® SMART groeit wereldwijd naar 140.000 hectare

Het innovatieve onkruidbeheersingssysteem CONVISO® SMART is wereldwijd momenteel goed voor 140.000 hectare. Als reden voor de groei worden de kracht van het middel CONVISO® ONE en het gebruiksgemak van twee toepassingen genoemd. In Nederland is het concept reeds vier jaar bij het IRS in beproeving. Tevens wordt het systeem inmiddels twee jaar in de praktijk toegepast. In de komende decemberbestelling kunnen verschillende rassen worden aangeboden. Meer informatie op: www.convisosmart.nl

Logo met cercosporatolerant ras

Langzaam wordt het KWS logo zichtbaar in een suikerbietenperceel te Valthermond. Dit logo is gezaaid met het nieuwe cercosporatolerante KWS ras 9K917 (Karolicia KWS), enkele weken later dan het omliggende perceel. Het perceel wordt niet behandeld met fungiciden. Het groene logo zal dus steeds duidelijker zichtbaar worden in het aangetaste perceel.

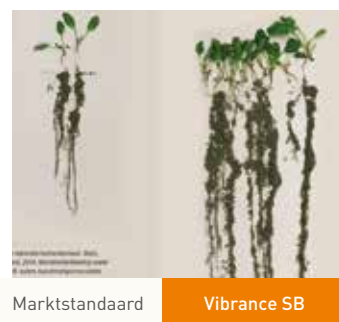
BAS app, handig en informatief

De agrarische dienst van Cosun Beet Company biedt sinds enkele maanden de BAS app aan. Recentelijk is de bladschimmelmodule live gegaan. Hiermee is het mogelijk om de infectiekansen voor cercospora en stemphylium voor uw perceel in te zien. De infectiekans wordt bepaald aan de hand van het microklimaat tussen het bietengewas, wat op percelen door heel Nederland met sensoren wordt gemeten. De BAS app kan worden geïnstalleerd op een smartphone of tablet, zoek op 'BAS Cosun' in de Apple App Store of Google Play Store.

Vibrance SB

Het bietenzaad kan in 2021 nog worden beschermd met het product Vibrance SB. Het zal het laatste jaar zijn. Syngenta produceert de fungicide, die bescherming biedt door middel van drie werkzame stoffen tegen pythium, rhizoctonia en phoma. Op zand en dalgronden wordt geadviseerd om altijd gebruik te maken van deze mogelijkheid.

Coöperatieve suikerfabriek in Seneffe is nu in handen van de banken

Het project voor de bouw van een gloednieuwe suikerfabriek in Seneffe, 40 km ten zuiden van Brussel, uitgevoerd door de CoBT (Coopérative des Betteraviers Transformateurs) en haar 1.600 coöperatieleden, is nu 'in handen van de banken' en de toekenning van kredieten zal de komende weken al dan niet worden verleend. De unieke vergunning die vereist is voor de bouw en de exploitatie van de suikerfabriek van Seneffe is sinds mei 2019 volledig uitvoerbaar. Bij een positieve uitkomst zou de suikerraffinaderij na twee jaar bouwwerkzaamheden al in september 2023 de eerste ton suiker kunnen produceren.

Website De Bietenteler

De Bietenteler is er ook digitaal

Het vorige nummer van De Bietenteler gemist? Een artikel van vroeger nog eens nalezen? Het kan perfect. Je kan alle edities van De Bietenteler vinden op onze website.

Surf naar www.debietenteler.nl en je kan er meteen alle artikelen raadplegen.

Bietenkiekjes

Mooie foto van uw suikerbieten?
Stuur deze naar info@debietenteler.com

In volgende editie van
De Bietenteler

Bietenteelt in Zeeland

Decemberbestelling bietenzaad 2021

CONVISO® SMART in 2021

Mét of zonder
aaltjes – altijd #1:
it's all in the seed.

BESCHIKBAAR
IN DE VROEG-
BESTELLING!

TESSILIA KWS

- Bietencysteaaltjes resistent
- Hoge financiële opbrengst (103) *
- Geschikt voor percelen met of zonder bietencysteaaltjes

Nematode

PROTECT

* Bron: CSAR, Aanbevelende Rassenlijst 2020

www.kwsbenelux.nl

SEEDING
THE FUTURE
SINCE 1856

